

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Αριθμ. Πρωτ. : 232347/185

Αριθμ. Φακ. : 090

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡΙΘΜ. 24 385

Προς τις Ασφαλιστικές
Εταιρίες – Μέλη της Ένωσης

Επιτροπή Νομικής Προστασίας

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 10,
ΑΘΗΝΑ.
Τ.Κ. 105 57

T: (+30) 210 33 34 100
F: (+30) 210 33 34 149
E: info@eae.gr

www.eae.gr

Αθήνα, 8 Μαΐου 2023

Υπόψη
Γενικών Διευθυντών
Υπευθύνων Κλάδου Νομικής Προστασίας

Στατιστικά Στοιχεία Ασφάλισης Νομικής Προστασίας έτους 2021

Η **Επιτροπή Νομικής Προστασίας** της ΕΑΕΕ στο πλαίσιο της προσπάθειάς της για παροχή στοιχείων, απηύθυνε ερωτηματολόγιο στις Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις – Μέλη, με σκοπό την καταγραφή των στατιστικών στοιχείων του κλάδου ασφάλισης Νομικής Προστασίας στη χώρα μας.

Το ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο συμπεριέλαβε τα βασικότερα μεγέθη του κλάδου από πλευράς ανάληψης κινδύνων και αποζημιώσεων για το **έτος 2021** σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη του 2020, που στόχο είχαν το στατιστικό υπολογισμό της τεχνικής βάσης της ασφάλισης Νομικής Προστασίας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής που ολοκληρώθηκε χάρις στη συνεργασία των στελεχών των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, σας κοινοποιούνται με τη μορφή εμπειριστατωμένης αναφοράς, η οποία είναι διαθέσιμη προς όλους μέσα από την ιστοσελίδα της ΕΑΕΕ ([εδώ](#)).

Ελπίζουμε ότι τα ευρήματα της έρευνας θα αποτελέσουν πολύτιμο βοήθημα στα στελέχη του κλάδου, τα οποία και ευχαριστούμε για την συμμετοχή τους.

Με εκτίμηση,

Δημήτριος Τσεκούρας
Πρόεδρος Επιτροπής Νομικής Προστασίας

Ελίνα Παπασυροπούλου
Γενική Διευθύντρια

Ασφάλιση Νομικής Προστασίας

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Στατιστικά στοιχεία
έτους 2021

Executive Summary

Στοιχεία της έρευνας

- Καταγράφει τα μεγέθη της κάλυψης (πλήθος συμβολαίων ανά είδος νομικής προστασίας)
- Αναλύει το πλήθος των ζημιών και τις αποζημιώσεις (πληρωθείσες και εκκρεμείς) ανά είδος νομικής προστασίας
- Καταγράφει την εξέλιξη των αποζημιώσεων συνολικά (σε ποσό) ανά ασφαλιστικό έτος
- Αναζητά την κατανομή της παραγωγής ανά κανάλι διαμεσολάβησης

Συμμετοχή στην έρευνα

- 20 Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις
- 90,7% της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρων των καλύψεων του κλάδου ασφάλισης Νομικής Προστασίας

Ευρήματα της έρευνας

	2021	2020
○ Πλήθος συμβολαίων Νομικής Προστασίας	3.136.350	2.939.411
○ Πλήθος δηλωθεισών ζημιών	6.371	9.503
○ Πληρωθείσες αποζημιώσεις (€)	431.923	918.014
○ Απόθεμα εκκρεμών ζημιών (€)	1.909.742	1.744.096

Η έρευνα

Η Επιτροπή Νομικής Προστασίας της ΕΑΕΕ αφού έλαβε υπόψη τις ανάγκες ολοκληρωμένης πληροφόρησης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ασφάλισης Νομικής Προστασίας, συνέχισε για μία ακόμη χρονιά την συστηματική συλλογή στατιστικών στοιχείων του κλάδου.

Στο πλαίσιο αυτό έχει διαμορφώσει σχετικό ερωτηματολόγιο, εστιάζοντας στον στατιστικό προσδιορισμό τόσο του ύψους του αναλαμβανόμενου κινδύνου συνολικά όσο και του πλήθους και του ποσού των δηλωθεισών ζημιών για το σύνολο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Συνεπώς, το ερωτηματολόγιο:

- Καταγράφει τα μεγέθη της κάλυψης (πλήθος συμβολαίων ανά είδος νομικής προστασίας)
- Αναλύει το πλήθος των ζημιών και τις αποζημιώσεις (πληρωθείσες και εκκρεμείς) ανά είδος νομικής προστασίας
- Καταγράφει την εξέλιξη των αποζημιώσεων συνολικά (σε ποσό) ανά ασφαλιστικό έτος
- Αναζητά την κατανομή της παραγωγής ανά κανάλι διαμεσολάβησης

Στην έρευνα του 2021 περιλαμβάνονται τα στοιχεία 20 ασφαλιστικών επιχειρήσεων - μελών με καθεστώς εγκατάστασης, οι οποίες εκτιμάται ότι συγκεντρώνουν το 90,7% της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών των καλύψεων του κλάδου ασφάλισης Νομικής Προστασίας, εκ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Η παρούσα αναφορά καταγράφει αθροιστικά τις απαντήσεις όσων επιχειρήσεων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα για το 2021. Επίσης ζητήθηκαν τα αντίστοιχα στοιχεία για το 2020. Τα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν προήλθαν από το εξειδικευμένο ερωτηματολόγιο στο οποίο κλήθηκαν να απαντήσουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις - μέλη.

Το ερωτηματολόγιο ζητούσε πληροφόρηση για τα πλήθη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και των δηλωθεισών ζημιών καθώς και τα ποσά πληρωθεισών ζημιών και εκκρεμών αποζημιώσεων, ανά είδος νομικής προστασίας, ακολουθώντας την ομαδοποίηση των συμβολαίων ως ακολούθως:

- *Νομική Προστασία Αυτοκινήτου*
- *Νομική Προστασία Οικογένειας*
- *Νομική Προστασία Επιχείρησης*
- *Λοιπές Καλύψεις*

Για την ανάγνωση και την κατανόηση των μεγεθών της παρούσας αναφοράς, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αυτά έχουν αποτυπωθεί με βάση την πληροφόρηση που υπήρχε έως την 31/12/2021 τόσο για τα συμβόλαια του 2021, όσο και για τα συμβόλαια του 2020.

Επομένως, για τον υπολογισμό του τελικού κόστους των αποζημιώσεων του κάθε έτους, θα πρέπει να συνυπολογιστεί η μελλοντική εξέλιξη του πλήθους των ζημιών και του ποσού των αποζημιώσεων στο βάθος του χρόνου, πληροφόρηση που δεν ήταν γνωστή κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας αναφοράς.

Ευρήματα της έρευνας

1. Τα μεγέθη της ασφάλισης Νομικής Προστασίας

1.1. Καταγραφή ασφαλισμένων κινδύνων

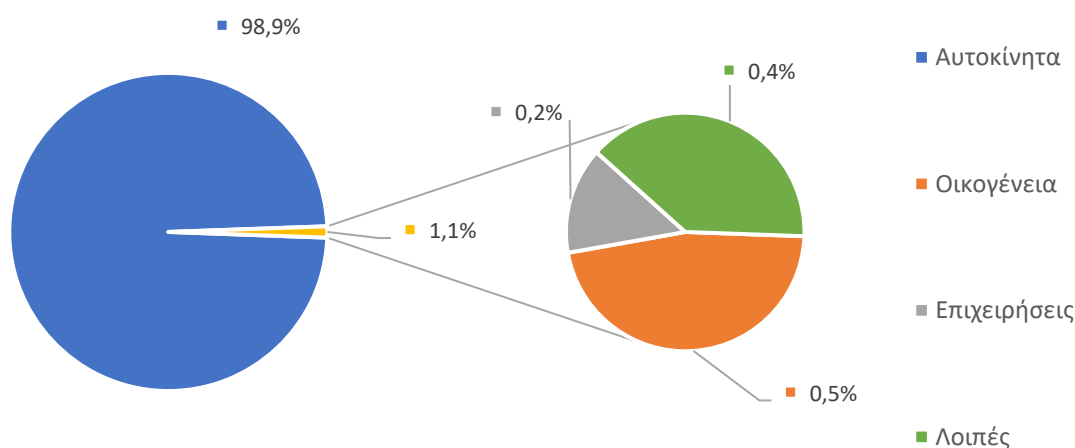
Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων - μελών επί του πρώτου σκέλους του ερωτηματολογίου, εκδόθηκαν 3,14 εκατομμύρια συμβόλαια κατά τη διάρκεια του 2021, έναντι 2,94 εκατ. συμβολαίων το 2020 (αύξηση 6,7%).

Οι καλύψεις της Νομικής Προστασίας χωρίζονται σε Αυτοκινήτων, Οικογενείας, Επιχειρήσεων και Λοιπές. Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζεται το αποτέλεσμα της έρευνας ως προς το πλήθος συμβολαίων και η αντίστοιχη ποσοστιαία κατανομή ως προς τις καλύψεις.

Πίνακας 1: Πλήθος Συμβολαίων Νομικής Προστασίας 2021 - 2020

	2021		2020	
Αυτοκίνητα	3.100.673	98,9%	2.914.713	99,2%
Οικογένεια	16.637	0,5%	14.753	0,5%
Επιχειρήσεις	5.156	0,2%	3.719	0,1%
Λοιπές Καλύψεις	13.884	0,4%	6.226	0,2%
Σύνολο	3.136.350	100,0%	2.939.411	100%

Γράφημα 1: Πλήθος συμβολαίων 2021 – Συμμετοχή %

1.2. Κανάλια διανομής

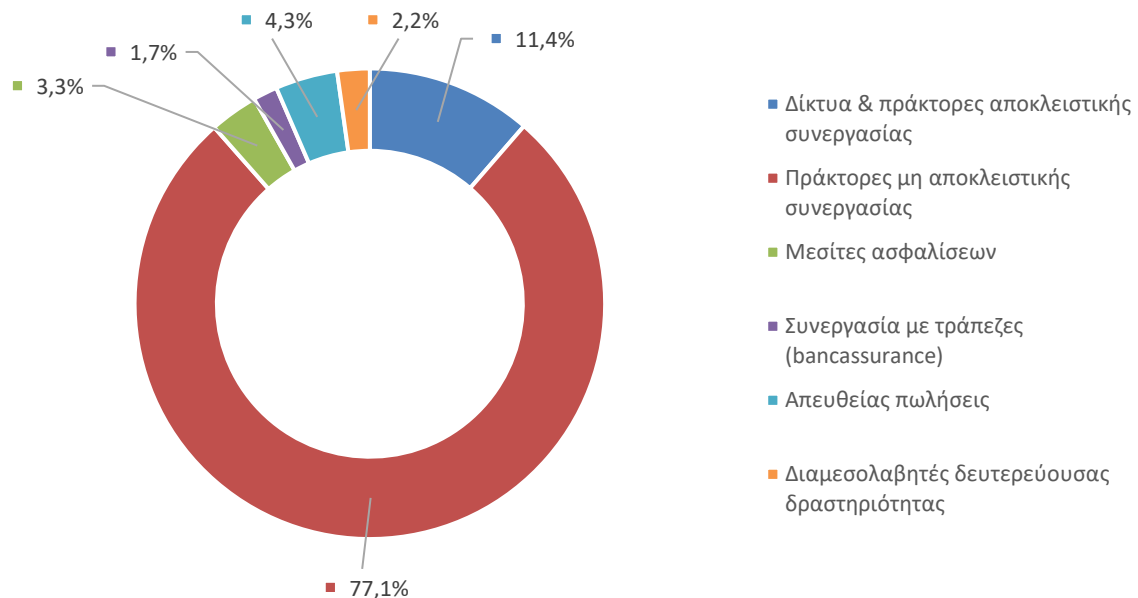
Η έρευνα της κατανομής της παραγωγής ασφαλίσεων (συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων συμβολαίων) έτους 2021 ανά κανάλι διαμεσολάβησης αναδιαρθρώθηκε, σε πλήρη εναρμόνιση με τον Ν. 4583/2018 «Διανομή Ασφαλιστικών Προϊόντων».

Τα κανάλια διανομής που έχουν οριστεί ως προς την μορφή συνεργασίας τους (ίδιος ορισμός για όλες τις έρευνες της ΕΑΕΕ) αναφέρονται ως εξής: δίκτυα & πράκτορες αποκλειστικής συνεργασίας, πράκτορες μη αποκλειστικής συνεργασίας, μεσίτες ασφαλίσων, συνεργασία με τράπεζες (bancassurance), απευθείας πωλήσεις (πωλήσεις μέσω αλληλογραφίας, ασφαλιστικών υπαλλήλων, διαδικτύου, τηλεφωνικών κέντρων), διαμεσολαβητές δευτερεύουσας δραστηριότητας (των οποίων η κύρια δραστηριότητα δεν είναι η διανομή ασφαλιστικών προϊόντων).

Κυρίαρχη μορφή διαμεσολάβησης στις ασφαλίσους νομικής προστασίας ήταν οι πράκτορες μη αποκλειστικής συνεργασίας (77,1% του συνόλου της παραγωγής ασφαλίσεων του κλάδου), ακολουθούμενη από τα δίκτυα & πράκτορες αποκλειστικής συνεργασίας (11,4% αντίστοιχα).

Η ποσοστιαία συμμετοχή του συνόλου των καναλιών διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις απαντήσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων – μελών που συμμετείχαν στην έρευνα, εμφανίζεται στο γράφημα που ακολουθεί.

Γράφημα 2: Κανάλια διαμεσολάβησης – Συμμετοχή %

2. Ζημιές – αποζημιώσεις

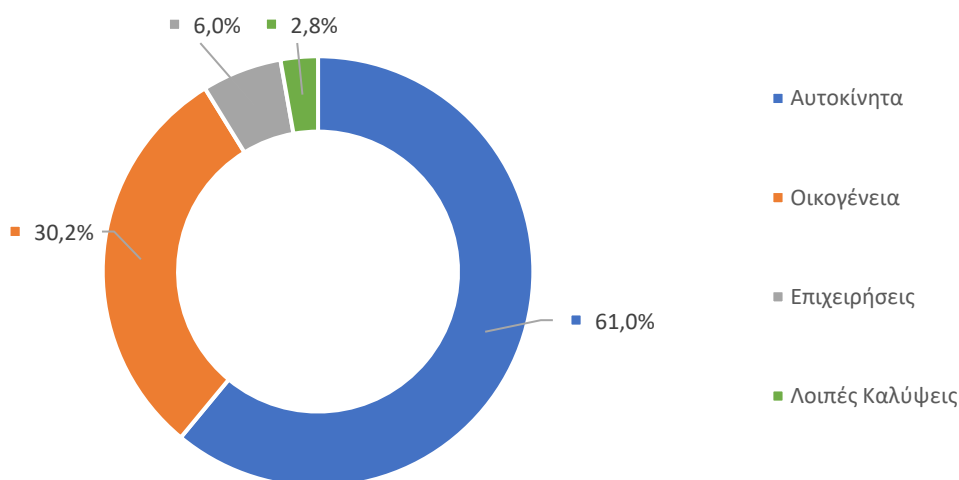
Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που είχαν εκδοθεί το 2021 δηλώθηκαν 6.371 ζημιές εντός του 2021. Πληρώθηκαν αποζημιώσεις 0,43 εκατ. € ενώ σχηματίστηκε απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων στις 31/12/2021 ύψους 1,90 εκατ. €. Αντίστοιχα δηλώθηκαν 9.503 ζημιές το 2020, με ποσό αποζημίωσης 0,92 εκατ. € και απόθεμα εκκρεμών ζημιών ύψους 1,74 εκατ. €.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω δηλωθείσες ζημιές έτους 2021 και το απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων αφορούν στην αρχική εκτίμηση του πρώτου έτους (έτους έκδοσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου). Τόσο το πλήθος των ζημιών όσο και το τελικό ποσό της αποζημίωσης των συμβολαίων αυτών θα διαφέρει όταν προστεθεί η μεταγενέστερη πληροφόρηση για τα συμβόλαια του συγκεκριμένου έτους που δεν είναι διαθέσιμη κατά την σύνταξη της παρούσας αναφοράς, μέχρι την λήξη όλων των συμβολαίων που είχαν εκδοθεί εντός του έτους.

Πίνακας 2: Πλήθος Δηλωθεισών Ζημιών 2021 - 2020

	2021		2020	
Αυτοκίνητα	3.887	61,0%	5.258	55,3%
Οικογένεια	1.924	30,2%	3.690	38,8%
Επιχειρήσεις	383	6,0%	380	4,0%
Λοιπές Καλύψεις	177	2,8%	175	1,9%
Σύνολο	6.371	100,0%	9.503	100,0%

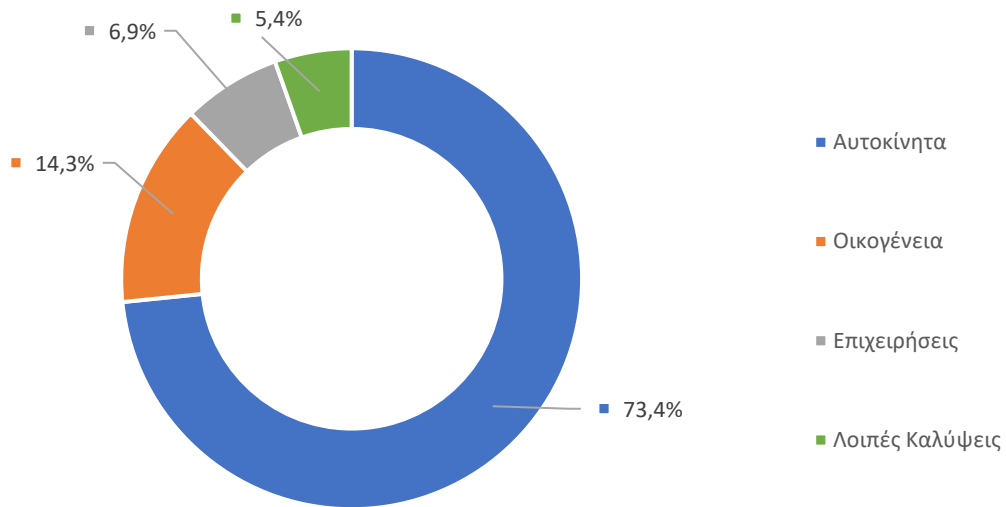
Γράφημα 3: Πλήθος Ζημιών 2021 – Συμμετοχή %

Πίνακας 3: Ποσά Πληρωθεισών Ζημιών 2021 – 2020 (€)

	2021		2020	
	Ποσό	Ποσοστό	Ποσό	Ποσοστό
Αυτοκίνητα	316.981	73,4%	669.335	72,9%
Οικογένεια	61.869	14,3%	194.117	21,1%
Επιχειρήσεις	29.756	6,9%	34.683	3,8%
Λοιπές Καλύψεις	23.317	5,4%	19.879	2,2%
Σύνολο	431.923	100,0%	918.014	100%

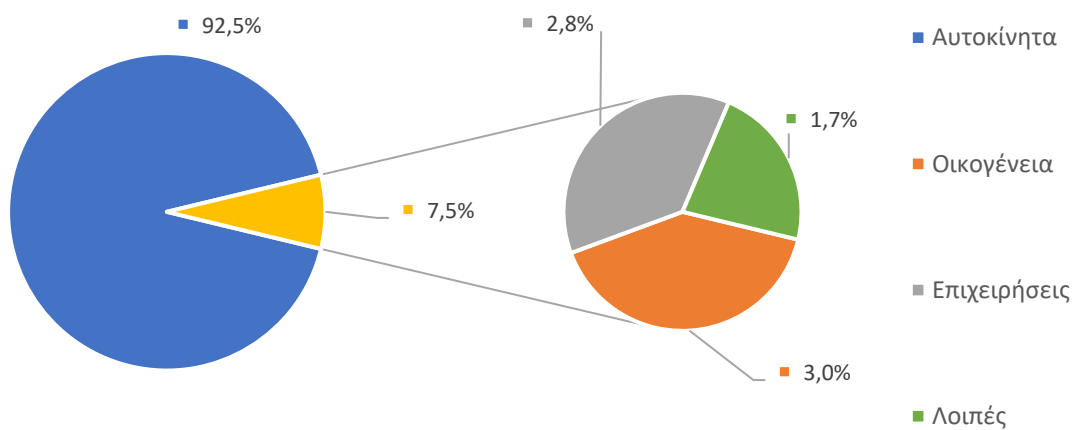
Γράφημα 4: Ποσά Πληρωθεισών Ζημιών 2021 – Συμμετοχή %

Πίνακας 4: Απόθεμα εκκρεμών ζημιών 2021 – 2020 (€)

	2021		2020	
Αυτοκίνητα	1.766.234	92,5%	1.579.822	90,6%
Οικογένεια	58.280	3,0%	113.329	6,5%
Επιχειρήσεις	53.116	2,8%	33.756	1,9%
Λοιπές Καλύψεις	32.112	1,7%	17.189	1,0%
Σύνολο	1.909.742	100,0%	1.744.096	100%

Γράφημα 5: Απόθεμα εκκρεμών ζημιών 2021– Συμμετοχή %

3. Δείκτες

Από τα ανωτέρω πλήθη και ποσά, υπολογίζονται οι μέσοι δείκτες αποζημιώσεων και προσεγγίζεται η μέση συχνότητα ζημίας. Πρέπει να επισημανθεί ότι στον παρακάτω πίνακα, οι μέσοι δείκτες υπολογίζονται στο σύνολο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το οποίο σημαίνει ότι δεν αναφέρονται σε κάποια συγκεκριμένη κάλυψη ή πακέτο καλύψεων.

Για τον υπολογισμό τους δεν έχει ληφθεί υπόψη (καθώς δεν ήταν γνωστό) το πλήρες κόστος των αποζημιώσεων όπως αυτό θα διαμορφωθεί μελλοντικά καθώς και όσες ζημιές προκύψουν μέχρι την λήξη των συγκεκριμένων συμβολαίων. Συνεπώς, οι υπολογιζόμενοι δείκτες θα πρέπει να επανεκτιμηθούν σε μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων, με βάση την πληρέστερη πληροφόρηση. Οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν είναι:

$$\text{Μέση συχνότητα ζημιών} = \frac{\text{Πλήθος δηλωθεισών ζημιών}}{\text{Πλήθος συμβολαίων}}$$

$$\text{Μέση ζημία} = \frac{\text{Πληρωθείσες αποζημιώσεις} + \text{Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων}}{\text{Πλήθος δηλωθεισών ζημιών}}$$

$$\text{Μέσο κόστος κάλυψης κινδύνου} = \text{Μέση συχνότητα} * \text{Μέση ζημία}$$

ή

$$= \frac{\text{Πληρωθείσες αποζημιώσεις} + \text{Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων}}{\text{Πλήθος συμβολαίων}}$$

Πίνακας 5: Δείκτες – εκτίμηση έτους 2021*

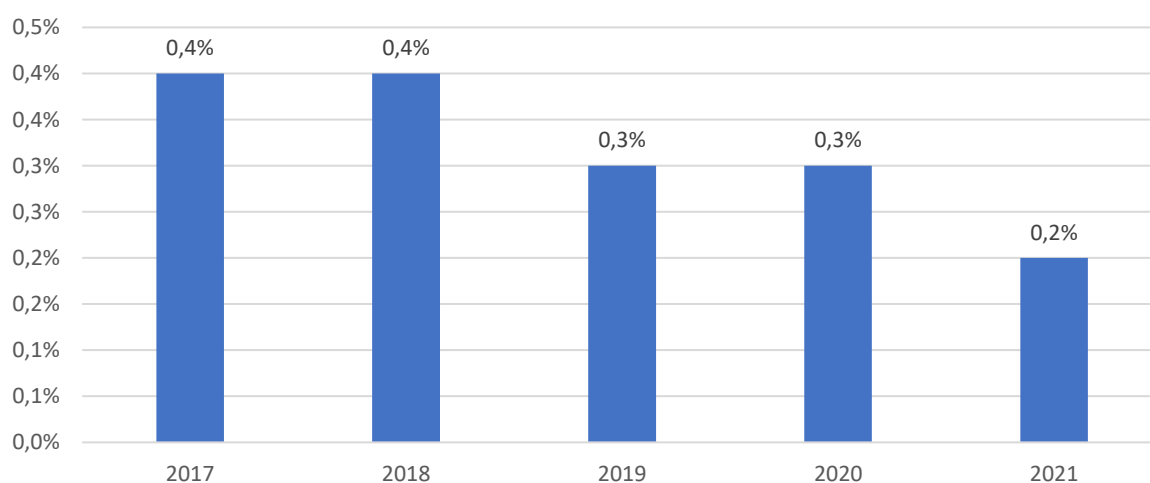
	Αυτοκίνητα	Οικογένεια	Επιχειρήσεις	Λοιπές Καλύψεις	Σύνολο
Μέση συχνότητα (%)	0,1%	11,6%	7,4%	1,3%	0,2%
Μέση ζημία (€)	536	62	216	313	368
Μέσο κόστος κάλυψης κινδύνου (€)	0,67	7,22	16,07	3,99	0,75

*Πρώτη εκτίμηση

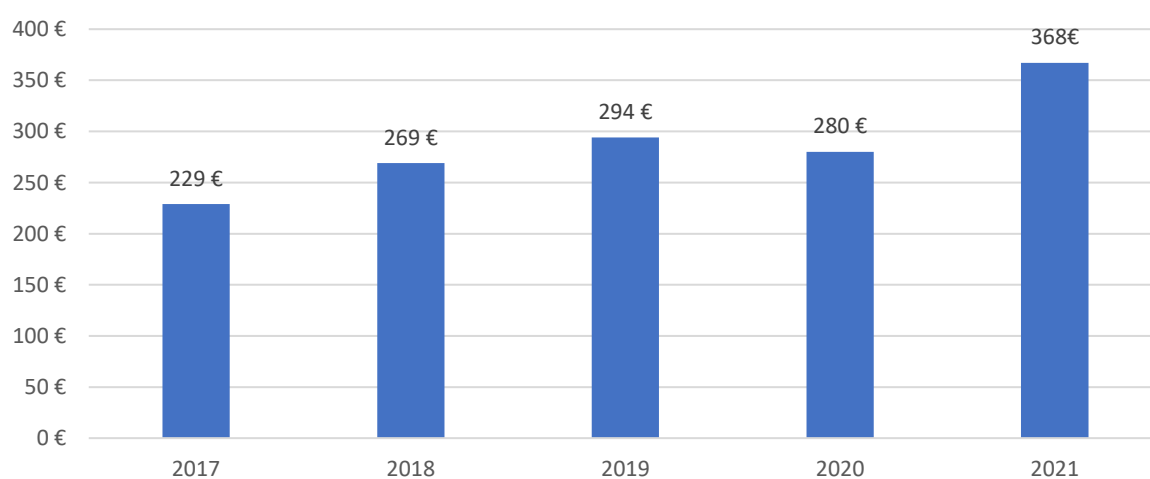
Πίνακας 6: Δείκτες – εκτίμηση έτους 2020[†]

	Αυτοκίνητα	Οικογένεια	Επιχειρήσεις	Λοιπές Καλύψεις	Σύνολο
Μέση συχνότητα (%)	0,2%	25,0%	10,2%	2,8%	0,3%
Μέση ζημία (€)	428	83	180	212	280
Μέσο κόστος κάλυψης κινδύνου (€)	0,77	20,84	18,40	5,95	0,91

Γράφημα 6: Μέση Συχνότητα % (σύνολο καλύψεων)

Γράφημα 7: Μέση Ζημιά (€, σύνολο καλύψεων)

[†]Με βάση την ενημέρωση στις 31/12/2021

4. Εξέλιξη των αποζημιώσεων Νομικής Προστασίας

4.1. Καταγραφή των αποζημιώσεων ανά ασφαλιστικό έτος

Στους πίνακες που ακολουθούν καταγράφεται η εξέλιξη των αποζημιώσεων ανά έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων. Τα στοιχεία αφορούν τα τελευταία οκτώ έτη (2014 – 2021). Η συγκέντρωσή τους αποσκοπεί στην παρακολούθηση της «ωρίμανσης» των αποζημιώσεων σε βάθος χρόνου ως προς το ποσό τους. Τα στοιχεία τα οποία υπέβαλαν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν να κάνουν τόσο με την εξέλιξη των καταβολών όσο και των εκκρεμών αποζημιώσεων.

Πίνακας 7: Ποσά πληρωθεισών αποζημιώσεων (€)

		Έτος Πληρωμών ¹							
€		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων	2014	219.509	676.875	277.670	342.320	244.871	180.358	121.546	93.151
	2015		284.271	616.377	548.671	332.424	267.013	138.073	99.188
	2016			273.776	874.946	594.176	344.019	189.495	184.634
	2017				393.225	970.902	531.611	262.523	191.082
	2018					466.859	1.061.137	479.232	244.197
	2019						470.063	927.206	504.786
	2020							386.276	800.549
	2021								391.563

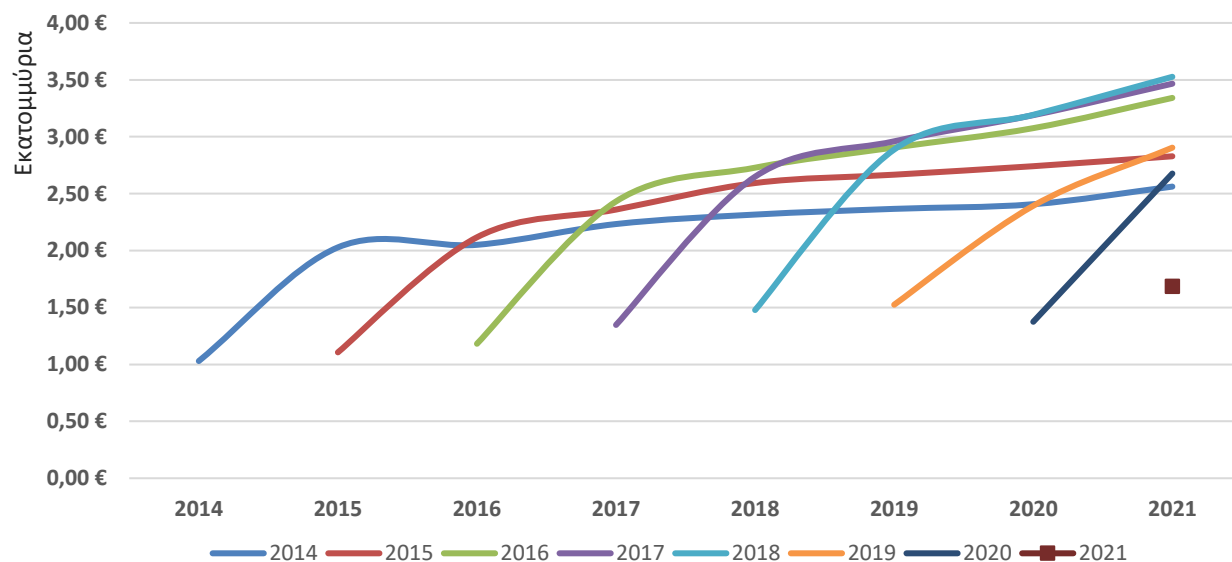
¹ Για τα συμβόλαια που εκδόθηκαν το 2014, το ποσό που πληρώθηκε για τις αποζημιώσεις εντός του 2014, του 2015 κ.ο.κ.

Πίνακας 8: Ποσά εκκρεμών αποζημιώσεων τέλους έτους (€)

Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων ²								
€	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2014	809.860	1.131.796	876.554	716.684	555.080	424.949	344.056	405.547
2015		821.664	1.216.196	910.833	811.636	617.854	554.362	542.478
2016			907.670	1.282.910	985.551	818.568	799.147	880.038
2017				953.581	1.285.347	1.064.249	1.031.249	1.116.486
2018					1.010.747	1.359.768	1.185.613	1.275.187
2019						1.054.484	1.466.163	1.472.152
2020							988.244	1.489.892
2021								1.294.012

Έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Γράφημα 8: Συσσωρευμένες πληρωθείσες και εκκρεμείς αποζημιώσεις: Εξέλιξη ανά έτος έκδοσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου

² Για τα συμβόλαια που εκδόθηκαν το 2014, το ποσό αποθέματος εκκρεμών ζημιών στο τέλος του 2014, του 2015 κ.ο.κ..

4.2. Επεξεργασία των στοιχείων των αποζημιώσεων

Η συγκέντρωση των στοιχείων των αποζημιώσεων ανά ασφαλιστικό έτος στην προηγούμενη παράγραφο επιτρέπει την επεξεργασία τους με τη μέθοδο chain-ladder με σκοπό να διατυπωθούν εύλογες προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη της πορείας των αποζημιώσεων και του πλήθους των ζημιών. Τα διαθέσιμα δεδομένα από πλευράς χρονικής διάρκειας της περιόδου κάλυψης είναι σχετικά επαρκή για να δώσουν μία εικόνα για την εξέλιξη των μεγεθών.

Στον επόμενο πίνακα καταγράφονται τα ποσά των αποζημιώσεων (συσσωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις εντός της εξεταζόμενης περιόδου και εκκρεμείς αποζημιώσεις στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου) για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου ανά έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων (στήλες α και β). Στη στήλη γ, οι αποζημιώσεις επανεκτιμώνται με τη χρήση της μεθόδου chain-ladder.

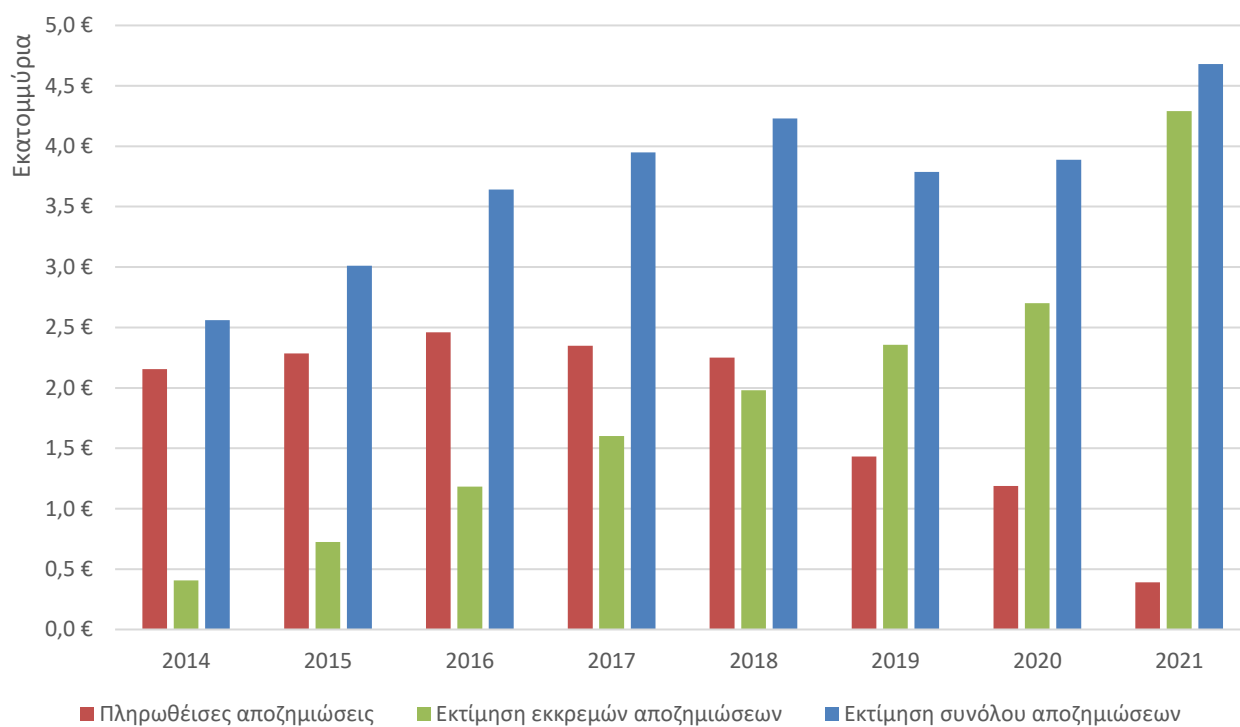
Βασική προϋπόθεση εφαρμογής της μεθόδου είναι ότι οι πληροφορίες του παρελθόντος είναι επαρκώς αντιπροσωπευτικές για το μέλλον. Το υπολογιζόμενο ποσοστό εκκρεμότητας δείχνει το ποσοστό των εκκρεμών αποζημιώσεων στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου επί του συνόλου των υπολογιζόμενων αποζημιώσεων (εκκρεμών και πληρωθεισών) για το συγκεκριμένο ασφαλιστικό έτος.

Πίνακας 9: Συγκεντρωτικά στοιχεία αποζημιώσεων (€)

	Σύνολο ζημιών (€) (Συσσωρευθείσες πληρωθείσες & εκκρεμείς)	Συσσωρευθείσες πληρωθείσες αποζημιώσεις (€)	Επανεκτίμηση συνόλου ζημιών (€)	Εκτίμηση εκκρεμών ζημιών (€)	Ποσοστό εκκρεμότητας
	α	β	γ	(γ - β)	(γ - β) / γ
2014	2.561.847	2.156.300	2.561.847	405.547	15,8%
2015	2.828.495	2.286.017	3.010.200	724.184	24,1%
2016	3.341.083	2.461.045	3.642.880	1.181.835	32,4%
2017	3.465.828	2.349.342	3.950.186	1.600.844	40,5%
2018	3.526.612	2.251.425	4.231.186	1.979.761	46,8%
2019	2.904.143	1.431.991	3.787.324	2.355.332	62,2%
2020	2.676.717	1.186.825	3.888.864	2.702.039	69,5%
2021	1.685.576	391.563	4.681.368	4.289.805	91,6%

Μαύρη γραμματοσειρά: Στοιχεία ασφαλιστικών επιχειρήσεων,

Κόκκινη γραμματοσειρά: Εκτιμήσεις μεθόδου chain-ladder

Γράφημα 9: Εκτίμηση Εξέλιξης Αποζημιώσεων ανά έτος έκδοσης συμβολαίου

3 Μαΐου 2023